

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

1050

Vragen van het lid **Ten Broeke** (VVD) aan de Minister van Buitenlandse Zaken over *het bericht dat de Organisatie voor het Verbod op Chemische Wapens heeft bevestigd dat er chloorgas is gebruikt in Syrië* (ingezonden 12 januari 2015).

Antwoord van Minister **Koenders** (Buitenlandse Zaken) (ontvangen 16 januari 2015).

Vraag 1

Bent u bekend met het bericht dat de Organisatie voor het Verbod op Chemische Wapens (OPCW) voor het eerst heeft bevestigd dat er chloorgas is gebruikt in Syrië?¹

Antwoord 1

Ja, het bericht is mij bekend.

Vraag 2

Is het kabinet, bijvoorbeeld op basis van het Nederlandse lidmaatschap van de OPCW Executive Council, in het bezit van het betreffende rapport van de OPCW dat het gebruik van chloorgas zou bevestigen?

Antwoord 2

Ja.

Vraag 3

Beschikt u over informatie over hoe de beslissing tot stand is gekomen om dit OPCW rapport, in tegenstelling tot voorgaande rapporten, nog niet openbaar te maken en wat de motivatie daarvoor is?

Antwoord 3

Het betreft het derde rapport, gedateerd 18 december 2014, van een Fact Finding Mission (FFM), in april 2014 ingesteld door de DG OPCW, om onderzoek te doen naar de berichten over (hernieuwd) gebruik van chemische wapens in Syrië. Het rapport is verspreid onder alle lidstaten van de OPCW in Den Haag. Het is niet geheim, hoewel het niet op de website van de OPCW is

¹ <http://www.trouw.nl/tr/nl/13953/Burgeroorlog-in-Syrie/article/detail/3824764/2015/01/07/OPCW-bevestigt-voor-het-eerst-inzet-chloorgas-Syrie.dhtml>

geplaatst. In dit opzicht is er geen verschil met de eerste twee rapporten van de FFM.

Vraag 4

Klopt het dat het chloorgas zou zijn ingezet in drie dorpen die in handen zijn van de oppositie en dat 32 van de 37 getuigen zouden spreken over een helikopter boven het dorp ten tijde van de aanval? Kunt u de uitspraak bevestigen van de Amerikaanse VN-ambassadeur Samantha Power dat alleen het regime gebruik maakt van helikopters?²

Antwoord 4

Reeds in zijn tweede rapport van 10 september kwam de FFM op basis van getuigenissen en beschikbare informatie, deels uit open bronnen, tot de conclusie dat er sprake is van «... *a compelling confirmation that a toxic chemical was used as a weapon, systematically and repeatedly, in the villages of Talmenes, Al Tamanah and Kafr Zeta in northern Syria*». Tevens concludeerde de FFM «[...] *with a high degree of confidence that chlorine, either pure or in mixture, is the toxic chemical in question*».

Het derde rapport bevat geen nieuwe conclusies, maar is een aanvulling op het tweede rapport en geeft gedetailleerde informatie over de toegepaste onderzoeksmethodologie en de gebruikte bronnen.

Ook de EU heeft er in enkele gemeenschappelijke verklaringen in OPCW-verband op gewezen dat alleen het Syrische regime de beschikking heeft over helikopters.

Vraag 5

Ziet u deze informatie als bewijs dat het Syrische regime verantwoordelijk is voor de chloorgas aanval?

Antwoord 5

Onderzoek naar de schuldvraag maakte geen onderdeel uit van het mandaat van de FFM. Het klaarblijkelijke gebruik van helikopters bij de aanvallen is een sterke aanwijzing dat het Syrische regime daarvoor verantwoordelijk is. Er is echter geen sprake van hard bewijs.

Vraag 6

Bent u het met de Verenigde Staten, Groot-Brittannië en Frankrijk eens dat het gebruik van chloorbommen, naast in de OPCW, ook besproken dient te worden in de VN-Veiligheidsraad?

Antwoord 6

Het gebruik van chloorgas als wapen is, behalve een schending van het Chemische Wapensverdrag, tevens een schending van Veiligheidsraad-resolutie 2118 en zou derhalve ook besproken dienen te worden in de VN-Veiligheidsraad. Een formele agendering in de VN-Veiligheidsraad is echter onwaarschijnlijk gezien de opstelling van de Russische Federatie. Wel heeft een achttal leden van de VN-Veiligheidsraad het OPCW-rapport met een brief aan de VN-Veiligheidsraad gestuurd, om het op deze wijze onder de aandacht van de overige leden van de VN-Veiligheidsraad te brengen.

Vraag 7

Klopt het dat chloorgas niet behoort tot de chemische wapens die het Syrische regime moest aangeven en vernietigen na een sarin-gasaanval op 21 augustus 2013 in Ghouta?

Antwoord 7

Ja. Chloor is als zodanig geen verboden stof en hoefde derhalve niet door Syrië te worden aangegeven. De inzet van chloorgas (of welke toxische chemische stof ook) als wapen is wel verboden onder het Chemische Wapensverdrag.

² <https://twitter.com/AmbassadorPower/status/552551931823276033>

Vraag 8

Bent u van mening dat het gebruik van chloorbommen veroordeeld kan worden op basis van de VN-Resolutie 2118 uit 2013 die bepaalt dat het gebruik van chemische wapens een bedreiging voor de internationale vrede en veiligheid vormt?

Antwoord 8

Zie antwoord op vraag 6.